

**Stichting Fondsenbeheer
Spoorwegmuseum**

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Verslag van het bestuur	2
Doelstelling van de Stichting	2
Verslag en samenstelling bestuur	2
Uitgangspunten voor het Vermogensbeheer	2
Beleggingen en rendement 2023	5
Kosten (toelichting op enkele kostensoorten)	6
Stortingen en onttrekkingen	6
Jaarrekening	7
Balans per 31 december 2023	8
Winst-en-verliesrekening over 2023	9
Grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling	10
Toelichting op de balans per 31 december 2023	11
Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2023	13

Verslag van het bestuur

Doelstelling van de Stichting

Door het toenmalig geheten Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur werd in 1988 een afkoopsom verstrekt aan de Stichting Fondsenbeheer Spoorwegmuseum (SFSM) in verband met de beëindiging van de jaarlijkse subsidiëring van het Nederlands Spoorwegmuseum. SFSM heeft ten doel het beleggingsbeleid en het beleggingsbeheer ten aanzien van deze afkoopsom vast te stellen en uit te voeren, alsmede ten aanzien van alle andere fondsen die aan SFSM ten behoeve van het Spoorwegmuseum ten deel zouden vallen. De gerealiseerde beleggingsopbrengsten dienen uitsluitend gebruikt te worden voor uitkeringen aan het Spoorwegmuseum voor het in stand houden en het optimaal doen functioneren van het museum.

Verslag en samenstelling bestuur

Het bestuur heeft in 2023 twee keer vergaderd. Onderwerpen die in 2023 op de agenda stonden waren de behandeling van:

- Financieringsverzoeken van en ontwikkelingen bij het spoorwegmuseum;
- Beleggingen, performance en beleid.

De samenstelling van het bestuur van SFSM is in 2023 niet gewijzigd.

Het bestuur bestaat per 31 december 2023 uit:

- De heer M.R. Andringa (Algemeen lid)
- De heer R.P. Klein Wassink (Penningmeester)
- De heer B.M. Ringnalda, (Vice-voorzitter)
- De heer S.R. Omlo (Voorzitter)

Uitgangspunten voor het vermogensbeheer

Per 1 november 2020 heeft SFSM de portefeuille vermogensbeheer ondergebracht bij de Rabobank. Rabobank heeft een mandaat via de zogenaamde uitgangspunten vermogensbeheer.

Deze uitgangspunten vermogensbeheer zijn als volgt samen te vatten:

Beleggingsdoel en horizon:

- Met de beleggingen wordt gestreefd naar behoud van vermogen, daarvoor wordt een conservatieve beleggingsstrategie gevolgd;
- De beleggingshorizon loopt tot 1-1-2031 (en wordt om de paar jaar herzien);
- De doelstelling heeft geen betrekking op vermogensgroei of inkomen uit vermogen.

Het beleggingsprofiel:

- Conform Rabobank is het beleggingsprofiel "Defensief". Dit is gebaseerd op het beleggingsdoel, beleggingshorizon en risicobereidheid.
- Het geschatte neerwaarts risico dat hoort bij dit beleggingsprofiel in een slecht scenario is -10% (rekenkundig, in werkelijkheid kan het slechter uitvallen), rekenkundig is er een kans van 2,5% dat het negatieve scenario slechter uitpakt dan -10%.

Asset mix, bandbreedtes en benchmark:

Beleggingscategorie	Bandbreedte Minimum	Bandbreedte maximum	Benchmark weging	Benchmark naam
Aandelen	20%	40%	30%	MSCI All countries world index Net Return EUR
Obligaties	60%	80%	70%	Barclays Euro Aggregate 500M Index Total Return
Liquiditeiten (*)	0%	10%	0%	

(*) liquiditeiten betreft het saldo op de beleggingsrekening (exclusief rekening courant en exclusief de spaarrekening die SFMS bij Rabobank aanhoudt). Tevens is in 2023 en wordt in 2024 belegd in kortlopende obligaties als alternatief voor aanhouden middelen in rekening courant, deze kortlopende beleggingen vallen ook buiten scope van reguliere beleid zoals hierboven in tabel aangegeven.

De aandelenallocatie is belegd via fondsen en trackers, via een zogenaamde core-factor-satellite strategie (de allocatie over de diverse categorieën eind 2023 was respectievelijk ca. 25,2%, 50,1% en 24,7% (eind 2022: 25%, 50% en 25%).

De core betreft een passieve, breed gespreide invulling, om daarmee market exposure te hebben. De factoren waarin belegd wordt betreffen waarde, omvang, kwaliteit, lage volatiliteit en momentum. De allocatie in satellite betreft een optimalisatie op basis van keuzes door de beheerder.

Het fonds volgt het beleid van duurzaam beleggen van Rabobank. In dat beleid worden momenteel de volgende uitsluitingen toegepast.

Uitsluitingen en beperkende maatregelen

In de tabel staan de activiteiten die door Rabobank zijn uitgesloten en voor welke beleggingen er beperkingen gelden vanaf een bepaald niveau van de omzet.

ESG Uitsluitingen Rabobank:

Bedrijven die de Global Compact Principes van de VN schenden	Geheel
Alle wapenproducenten	Geheel
Alle tabaksproducenten	Geheel
Cannabis voor recreatief gebruik	Geheel
Gokactiviteiten	Geheel
Bont- en leerproducenten	Geheel
Erotische content	Geheel
Kolen (delven en energieopwekking)	5% of meer
Teerzanden	5% of meer
Palmolie	5% of meer
Alcohol	5% of meer
Pesticides	5% of meer

Deze regels dragen volgens Rabobank bij aan het verminderen van de nadelige effecten die beleggingen kunnen hebben op het milieu en de samenleving.

De geografische allocatie van de aandelenportefeuille betreft voor een groot deel beleggingen in Noord Amerika en een resterend deel verdeeld over Europa, Pacific en opkomende markten.

Geografische allocatie aandelen portefeuille	31-12-2022	31-12-2023
Noord Amerika	59,0%	61,8%
Europa	17,1%	18,1%
Pacific	9,9%	8,4%
Opkomende markten	14,0%	11,7%
Totaal	100%	100,0%

In de volgende tabel staat de verdeling van de aandelen portefeuille over de verschillende aandelensectoren.

Sector	Portefeuille 31-12-2022	Portefeuille 31-12-2023
Energie	5,1%	4,4%
Basismaterialen	5,1%	4,7%
Industrie & dienstverlening	12,9%	13,2%
Consument cyclisch	10,0%	10,9%
Consument defensief	6,9%	6,4%
Farmacie & gezondheidszorg	12,8%	10,9%
Financiële dienstverlening	14,8%	16,0%
IT	22,6%	23,7%
Communicatiediensten	5,0%	5,6%
Nutsbedrijven	3,1%	2,5%
Vastgoed	1,6%	1,6%
Totaal	100%	100%

De beleggingen in obligaties betreffen een breed gespreide portefeuille met daarin: Staats- en Staat gerelateerde obligaties, obligaties van financiële instellingen, bedrijfsobligaties en obligaties met onderpand.

allocatie obligaties naar sectoren	31-12-2022	31-12-2023
Staats en staat gerelateerd	41,5%	59,5%
Obligaties financiële instellingen	25,2%	16,9%
Bedrijfsobligaties	25,3%	15,0%
Obligaties met onderpand	8,0%	8,6%
Totaal	100,0%	100,0%

Het grootste deel (eind 2023 ca 95,4% versus eind 2022 ca 92,1%) van de obligatieportefeuille is belegd in zogenaamde investment grade obligaties en een klein deel van de portefeuille (eind 2023 ca 4,6% versus eind 2022 ca 7,9%) betreft beleggingen in zogenaamde high yield obligaties (non investment grade & not rated).

De duration van de vastrentende beleggingen (exclusief de beleggingsrekening) varieert binnen een bandbreedte van 3 tot 9,7 jaar en bedroeg eind 2023 4,9 jaar (eind 2022 6,3 jaar).

Beleggingen en rendement 2023

De aandelenportefeuille per eind december 2023 (en december 2022) is opgenomen in bijlage 1 en de obligatieportefeuille per eind december 2023 (en december 2022) is opgenomen in bijlage 2.

De allocatie van middelen in 2023 over aandelen en obligaties gedurende het verloop van het jaar 2023 en de allocatie van de benchmark is als volgt (gecorrigeerd voor kortlopende obligaties die normaal onder obligaties zijn gerubriceerd maar voor dit inzicht hieruit zijn gehaald):

Allocatie % middelen	31 dec '22	31 mrt '23	30 juni '23	30 sept '23	31 dec '23	Gemiddeld 2023	Benchmark
Aandelen	29,3	29,4	30,2	29,9	29,8	29,7	30
Obligaties	69,7	69,8	67,7	69,5	69,8	69,3	70
Liquiditeiten	1,0	0,8	2,1	0,6	0,4	1,0	0
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Deze percentages zijn gebaseerd op de onderliggende vermogensallocatie:

In EUR	31 dec 22	31 mrt 23	30 juni 23	30 sept 23	31 dec 23
Aandelen	1.837.133	1.901.733	1.975.573	1.926.187	2.040.545
Obligaties (exclusief kortlopende obligaties voor Cash- management)	4.375.357	4.511.855	4.423.549	4.477.688	4.774.919
Liquiditeiten	65.762	53.027	136.469	35.514	29.235
Subtotaal	6.278.253	6.466.615	6.535.591	6.439.389	6.844.699
Kortlopende obligaties (cashmanagement)			1.296.599	1.305.825	1.317.740
Totaal	6.278.253	6.466.615	7.832.191	7.745.215	8.162.439

Rendement 2023

De portefeuille behaalde in 2023 een netto rendement van 8,4% (2022: -15,0%). Dit ten opzichte van 10,4% voor de benchmark. De onderperformance komt zowel door de relatieve onderperformance van de aandelen- als de obligatie portefeuille. Het totaal rendement 2023 is als volgt:

Indicatief	Rendement 2023	Rendement Benchmark 2023	Relatieve performance fonds ten opzichte van benchmark 2023
Aandelen	17,0%	18,1%	-1,1%
Obligaties	5,4%	7,2%	-1,7%
Totaal	8,4%	10,4%	-2,1%

Voor aandelen was de benchmark bij Rabobank: MSCI All Countries Word Index Net Return EUR & voor obligaties was de benchmark bij Rabobank: Barclays Euro Aggregate 500MM Index Total Return. Gemiddeld totaal rendement kan licht beïnvloed worden door positie in liquiditeiten.

Spaarrekening Rabobank

Het fonds heeft naast de rekening courant en de beleggingsrekening ook de beschikking over een spaarrekening. Tot nader door het bestuur wordt besloten, wordt op de diverse Rabobank rekeningen maximaal € 2,5 miljoen aangehouden.

Kosten (toelichting op enkele kostensoorten):

In EUR	2022	2023	Toelichting
Bestuur	-	-	Bestuur heeft geen bezoldiging
Cantrijn	4.113,32	2.726,56	Administratie & secretariaat
Vermogensbeheer:	54.476,16	61.833,54	0.86% van gem belegd vermogen
Waarvan:			
<i>Directe kosten VB</i>	<i>10.794,96</i>	<i>9.603,54</i>	<i>Beheerskosten vermogensbeheer</i>
<i>Indirecte kosten VB</i>	<i>20.175,54</i>	<i>20.875,73</i>	<i>Externe kosten en kosten beleggingsproducten</i>
<i>Belastingen</i>	<i>23.505,66</i>	<i>31.354,27</i>	<i>Dividendbelasting en BTW</i>

Stortingen en onttrekkingen*Stortingen*

SFSM heeft in 2023 in totaal € 1.900.447 ontvangen waarvan € 1.085.447 van NS Groep N.V. en € 815.000 van ProRail B.V.. Van NS en ProRail zijn toezeggingen ontvangen voor een jaarlijkse bijdrage voor de periode 2022 tot en met 2026.

Toezeggingen & onttrekkingen van het fonds jegens het Spoorwegmuseum

In december 2022 is voor het jaar 2022 een maximaal bedrag toegezegd van het fonds aan het Spoorwegmuseum voor storting in 2023 van € 332.000 en voor 2023 is een maximaal bedrag toegezegd van € 2.665.787.

In 2023 is € 1.900.447 miljoen overgemaakt als bijdrage in de exploitatiekosten van het Spoorwegmuseum 2023. Het nog toegezegde bedrag voor 2022 van max € 332.000 is niet opgevraagd en daarmee niet overgemaakt.

In december 2023:

- i) Is voor een maximaal bedrag van € 765.340 van de eerdere toezegging 2023 bevestigd. Het museum kan dit bedrag tot dit maximum opvragen in de eerste helft van 2024 en
- ii) Heeft het bestuur van SFSM een totaal bedrag van € 2.016.447,= voor het jaar 2024 toegezegd aan het Spoorwegmuseum.

In februari 2024 heeft SFSM het voor 2023 toegezegde bedrag van € 765.340 op verzoek van het Spoorwegmuseum overgemaakt aan het Spoorwegmuseum.

[ONDERTEKENING VOLGT NA JAARREKENING]

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023

(Bedragen in euro's)

		<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
Activa			
	*)		
Beleggingen	(1)	6.256.129	8.162.439
Overlopende activa	(2)	26.304	35.979
Liquide middelen	(3)	1.350.687	43.738
Totaal activa		<u>7.633.120</u>	<u>8.242.156</u>
Passiva			
Eigen vermogen	(4)	7.629.378	7.472.433
Kortlopende schulden	(5)	3.742	769.723
Totaal passiva		<u>7.633.120</u>	<u>8.242.156</u>

*) De nummering verwijst naar de toelichting.

Winst-en-verliesrekening over 2023

(Bedragen in euro's)

		<u>2022</u>	<u>2023</u>
Inkomsten uit beleggingen			
Interest	(6)	94.874	155.955
Dividenden	(7)	46.072	40.479
		<u>140.946</u>	<u>196.434</u>
Beleggingsresultaten			
Beleggingsresultaten obligaties		-911.730	159.743
Beleggingsresultaten aandelen		-448.722	268.936
		<u>-1.360.452</u>	<u>428.679</u>
Lasten			
Kosten effecten	(8)	-12.140	-13.228
Overige kosten		-5.324	-3.490
Resultaat		<u><u>-1.236.970</u></u>	<u><u>608.395</u></u>

Grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling

Beleggingen

Aandelen zijn gewaardeerd op actuele waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Obligaties zijn gewaardeerd op actuele waarde, waarbij de opgelopen rente onderdeel uitmaakt van de waardering.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde.

Inkomsten uit beleggingen

De inkomsten uit beleggingen betreffen de aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten van de beleggingen. Ten aanzien van dividenden is uitsluitend het in het verslagjaar ter beschikking gestelde dividend als opbrengst verantwoord.

Beleggingsresultaten

Verschillen tussen de actuele waarde aan het begin van het boekjaar respectievelijk de aankoopwaarde in het verslagjaar en actuele waarde aan het eind van het verslagjaar respectievelijk de verkoopwaarde zijn verantwoord onder beleggingsresultaten.

Overige baten en lasten

De overige baten en lasten zijn opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

(Bedragen in euro's)

(1) Beleggingen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
Aandelen	1.829.429	2.040.545
Obligaties	4.360.938	6.092.659
Beleggingsrekening	65.762	29.235
Totaal beleggingen	<u>6.256.129</u>	<u>8.162.439</u>

In 2023 is de Rabobank de vermogensbeheerder van SFMS.

De mutaties in 2023 in de beleggingen zijn als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
<i>Aandelen</i>		
Stand per 1 januari	3.005.141	1.829.429
Aankopen	54.930	21.000
Verkopen	-781.920	-78.820
Beleggingsresultaat	-448.722	268.936
Stand per 31 december	<u>1.829.429</u>	<u>2.040.545</u>
<i>Obligaties</i>		
Stand per 1 januari	5.438.978	4.360.938
Aankopen	875.640	3.521.188
Verkopen/aflossingen	-1.041.950	-1.949.210
Beleggingsresultaat en mutatie opgelopen rente	-911.730	159.743
Stand per 31 december	<u>4.360.938</u>	<u>6.092.659</u>

(2) Overlopende activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
Nog te ontvangen dividendbelasting	26.304	33.122
Overige vorderingen	0	2.857
Totaal overlopende activa	<u>26.304</u>	<u>35.979</u>

(3) Liquide middelen

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2023</u>
Spaarrekening Rabobank	995.470	53
Rekening-courant Rabobank	355.217	43.685
Totaal liquide middelen	<u>1.350.687</u>	<u>43.738</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

(4) Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen zijn als volgt:	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Stand per 1 januari	9.365.901	7.629.378
Stortingen	1.900.447	1.900.447
Onttrekkingen	-2.400.000	-2.665.787
Resultaat boekjaar	-1.236.970	608.395
Stand per 31 december	<u>7.629.378</u>	<u>7.472.433</u>

De onttrekking betreft de bijdrage in de exploitatiekosten van het Spoorwegmuseum.

(5) Kortlopende schulden

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Te betalen onttrekkingen	0	765.340
Nog te betalen kosten vermogensbeheer	2.675	3.362
Overige schulden	1.067	1.021
Totaal kortlopende schulden	<u>3.742</u>	<u>769.723</u>

In februari 2024 is het resterende maximale toegezegde bedrag van € 765.340 over 2023 op verzoek van het Spoorwegmuseum overgemaakt aan het Spoorwegmuseum.

Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2023

(Bedragen in euro's)

(6) Interest

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Obligaties	96.203	155.105
Rekening-courant	-1.329	850
Totaal ontvangen interest	<u><u>94.874</u></u>	<u><u>155.955</u></u>

Betreft in het verslagjaar ontvangen interest.

(7) Dividenden

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Dividenden (aandelen)	46.072	40.479
Dividenden (vastrentende fondsen)	0	0
Totaal ontvangen interest	<u><u>46.072</u></u>	<u><u>40.479</u></u>

De dividenden betreffen in het verslagjaar ontvangen bedragen.

(8) Kosten effecten

	<u>2022</u>	<u>2023</u>
Vermogensbeheerkosten	-12.140	-12.308
Overig	0	-920
Totaal kosten effecten	<u><u>-12.140</u></u>	<u><u>-13.228</u></u>

Het bestuur,

Utrecht, 27 mei 2024

M.R. Andringa

R.P. Klein Wassink

B.M. Ringnalda

S.R. Omlo

Bijlage 1: portefeuille aandelen per 31 december 2023 & 31 december 2022

AANDELEN		Waarde	
Naam beleggingsfonds		31 december 2022	31 december 2023
1895 Wereld Multifactor Aandelen		€ 910.332,13	€ 1.018.341,71
1895 Wereld Aandelen Enhanced Index		€ 451.654,99	€ 513.011,05
1895 Aandelen Macro Opportunity Fund		€ 230.936,39	€ 251.627,22
1895 Aandelen Thema Opportunity Fund		€ 236.505,57	€ 257.565,41
Totaal		€ 1.829.429,08	€ 2.040.545,39

Bijlage 2: portefeuille vastrentende waarden per 31 december 2023 & 31 december 2022:

Obligatiefondsen	Waarde	
	31 december 2022	31 december 2023
Naam beleggingsfonds		
1895 Fonds fgr-1895 Wereld bedr.obl.fonds	€ 1.897.026,55	€ 1.436.136,40
1895 Wereld Investment Grade Obligatiefonds	€ 1.855.086,12	€ 1.907.924,96
1895 Obligatie Opportunityfonds	€ 426.327,44	€ 473.699,89
1895 Euro obligaties indexfonds	€ 182.497,77	€ 957.158,17
Duitsland 2014/2024 1.75%	€ 0,00	€ 810.035,62
Duitsland 2022/2024 0.2%	€ 0,00	€ 507.703,94
Totaal Vastrentende waarden	€ 4.360.937,88	€ 6.092.658,98

De obligatie Duitsland 2014/2024 betreft een obligatie uitgegeven door de Duitse staat met afloopdatum 15 februari 2024 van € 800.000 nominaal en de obligatie Duitsland 2022/2024 heeft een afloopdatum 14 juni 2024 met een nominale waarde van € 515.000.